

1 Til: DKSFs Representantskap

2 Fra: Oscar Chr. Husebye

3

4 **Tilfluktsrom må prioriteres på nytt**

5 Krigene i Ukraina og på Gaza har vist hvor sårbar sivilbefolkningen er når krig bryter ut. Her
6 hjemme har vi – med rette – hatt stort fokus på militær beredskap i lys av den
7 sikkerhetspolitiske situasjonen. Men har vi glemt å diskutere den sivile beredskapen?

8 Under den kalde krigen bygget vi opp viktig infrastruktur for å ivareta befolkningen ved krig;
9 tilfluktsrommene rundt omkring i landet. Både private og offentlige aktører ble pålagt å bygge
10 tilfluktsrom for å beskytte befolkningen om det ble krevet. Ifølge Sivilforsvaret er det om lag
11 20 000 tilfluktsrom med plass til 2,5 millioner mennesker i Norge i dag. [Siden 1998](#) er det
12 ikke bygget et eneste nytt tilfluktsrom. Har vi råd til å la være, når vi ser situasjonen
13 nabolandet vårt setter ukrainerne i?

14 Selv om vedlikeholdet av eksisterende tilfluktsrom og infrastruktur er en plikt, er det grunn til
15 å frykte alvorlig vedlikeholdsetterselep i de offentlige og private anleggene.

16 Kommunerevisjonen i Oslo gjennomførte en omfattende [rapport](#) på tilstanden i hovedstadens
17 kommunale tilfluktsrom før nyttår. Den kom med nedslående opplysninger. «Flere av
18 tilfluktsrommene var ikke holdt i forsvarlig stand. Ingen av virksomhetene hadde rutiner og
19 praksis for å planlegge og gjennomføre nødvendig vedlikehold».

20 Kommunerevisjonen slår fast at manglene gir risiko for at rommene ikke blir satt i drift innen
21 72 timer i en krigssituasjon, som er fristen. Sivilbefolkningen har med andre ord potensielt
22 ingen steder å gå, om krig bryter ut. Nasjonale myndigheter har på sin side dårlig oversikt
23 over situasjonen ellers i landet. Sivilforsvarets siste tall er fra 2013, som viste at [4 av 10](#)
24 tilfluktsrom hadde vedlikeholdsbehov.

25 Det har lenge vært en diskusjon om hvorvidt det er riktig å opprettholde sivil beredskap i form
26 av tilfluktsrom. Det er ingen tvil om at de er kostbare å bygge. Sivilforsvaret anslår at de
27 eksisterende har kostet omtrent [50 milliarder](#) kroner å anlegge. Riktig vedlikehold er naturlig
28 nok også dyrt. Noen vil også kunne anføre at de båndlegger for store deler av
29 bygningsmassen, som ellers kunne blitt brukt til noe annet.

30 Imidlertid er det rimelig å anta at sivilbefolkningen i for eksempel Ukraina er svært
31 takknemlige for den beskyttelsen de har i tilfluktsrom. Krigen viser i største alvor at
32 tilfluktsrom fremdeles har livets rett i en moderne krig. Det må vi som samfunn ta til oss.

33 DKSF mener derfor at Stortinget snarest bør gjenninføre krav om tilfluktsrom i større
34 utbyggingsprosjekter, og at oppfølgingen av vedlikehold må skjerpes betydelig.

35 Det er for sent å begynne når behovet for tilfluktsrom har oppstått.

36

37

38 **DKSF vil:**

- 39 • At krav om tilfluktsrom i større utbyggingsprosjekter gjeninnføres i Norge
- 40 • At kontroll av vedlikehold på eksisterende tilfluktsrom kraftig innskjerpes
- 41 • At myndighetene i større grad ilegger sanksjoner ved brudd på
- 42 vedlikeholdsplikten i Sivilbeskyttelsesloven